

AUTE

En nom del Poble Andorrà.-

A la vila d'Andorra la Vella, el 20 de setembre del 2016.

Reunida la Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra, sota la presidència del M.I. Sr. Joan Manel ABRIL CAMPOY, i els magistrats M.I. Sr. Vincent ANIERE i M.I. Sr. Carles CRUZ MORATONES, ha adoptat la resolució següent:

ANTECEDENTS DE FET

I.- En data 17-03-2010 es va dictar Aute que estimava la demanda dels Srs. J.R.S. i M.J.G.M. pel qual aprovava el conveni privat signat entre els agents i els Srs. V.A.G.D.S. i M.R.M., en el que confiaven la guarda i custòdia de la filla menor d'aquests darrers, S., als agents (avi matern i l'esposa d'aquest).

Per escrit de 2-02-2011 el Sr. V.A.G.D.S. va presentar escrit en virtut del qual demanava que es concretés el règim de visites genèric que es preveia en el conveni homologat per l'Aute de 17-03-2010.

Per informe de 15-02-2012 el Mgfc. Ministeri Fiscal va demanar que es donés trasllat als agents de la pretensió exercitades pel Sr. V.A.G.D.S.

Es va contestar a la petició per part dels Srs. J.R.S. i M.J.G.M., segons escrit de 13-03-2012, i per part del Ministeri Fiscal es va emetre informe, de data 20-04-2012, en el que interessava la pràctica d'un informe biopsicosocial de la menor S. que compregués, entre altres extrems, la petició del pare biològic.

El Ministeri de Salut i Benestar va emetre informe biopsicosocial, demanat per Providència de 9-05-2012, en data 4-04-2013, del qual es va donar trasllat a les parts.

El Mgfc. Ministeri Fiscal va sol·licitar per informe, de data 28-05-2013, que es complementi el referit informe amb les dades corresponents del pare de la menor i el seu entorn familiar, amb inclusió de les peticions realitzades per la part agent.

En data 12-12-2013 es va emetre nou informe per part del Ministeri de Salut i Benestar, del qual es va donar trasllat al Ministeri Fiscal i a les parts personades.

En data 18-07-2014, el Ministeri Fiscal va demanar que, per a poder valorar la situació i poder iniciar-se un règim de visites, supervisat o no, que es citessin als Srs. J.R.S. i M.J.G.M. i al Sr. V.A.G.D.S., així com a l'equip del Ministeri de Salut i Benestar.

En data 31-07-2014 van comparèixer a presència judicial, les parts personades, el psicòleg i la treballadora social del Ministeri de Salut i Benestar i el Ministeri Fiscal. Els assistents van efectuar les manifestacions que van tenir per convenients i l'Hble. Batlle va instar als serveis socials a que fessin arribar una proposta de règim de visites del progenitor abans del 30-09-2014.

En data 1-10-2014 es va efectuar informe per part del Ministeri de Salut i Benestar en el que s'efectuava l'exploració psicològica de la menor S. així com una proposta del règim de visites.

El Mgfc. Ministeri Fiscal va informar, per escrit de 21-10-2014, que es dugués a terme el pla de trobades entre la menor S. i el seu pare elaborat per l'equip especialitzat i que s'informés a la Batllia immediatament de qualsevol conducta o situació disruptiva, alhora que demanava el complement d'informe sol·licitat en data 28-05-2013.

En data 9-12-2014 es va emetre nota informativa del Ministeri de Salut i Benestar, segons la qual es referien les actuacions realitzades i s'indicava que des de l'equip especialitzat de protecció a la infància es considerava resolt el requeriment ja que no s'aportarien nous elements als exposats.

El Ministeri Fiscal, per informe de 7-01-2015, es reiterava en l'informe de 21-10-2014, interessant que l'Hble. Batlle es pronunciï respecte del pla de visites proposat per l'equip especialitzat per iniciar la represa de contactes segons aquest pla, alhora que es demanava la resposta a l'ofici de 11-11-2014 per poder valorar un règim normalitzat de visites.

II.- Per Aute de 30-03-2015 l'Hble. Batlle va resoldre:

"D E C I D E I X :

Primer.- Autoritzar al Sr. V.A.G.D.S. per a poder iniciar les trobades entre ell i la seva filla menor d'edat S.R.G., interessant un règim progressiu d'aquestes havent-se però de realitzar dites primeres visites progressives sempre sota la supervisió d'un professional dels Serveis Socials del Govern, i això fins que aquests ho considerin convenient. Es deixa a criteri dels referits Serveis Socials la previsió dels dies i horaris en què es portaran a terme dites visites, dient sempre prevaldre, en aquest sentit, l'interès de la menor.

Segon.- Oficiar els Serveis Socials del M. I Govern per tal

que elaborin un informe exhaustiu de les progressives visites realitzades, actualitzades en tots aquells aspectes que considerin oportuns remarcar.

Tercer.- *Notificar la present resolució judicial a les parts interessades, a la Direcció del Servei Social del Ministeri de Salut i Benestar i al Magnífic Ministeri Fiscal.”*

III.- La representació processal dels Srs. J.R.S. i M.J.G.M. van promoure incident de nul·litat d'actuacions contra el referit Aute per escrit de data de registre 16-04-2015.

Tramitat l'incident de nul·litat d'actuacions, es va dictar Aute, de data 14-05-2015, que acordava la nul·litat de l'Aute de 30-03-2015 i donava trasllat als Srs. J.R.S. i M.J.G.M. d'un seguit de documents, així com al Ministeri Fiscal, per tal que tinguessin l'oportú coneixement.

El Mgfc. Ministeri Fiscal va emetre informe de 21-05-2015, en el que interessava l'inici del pla de trobades entre el progenitor i la menor, així com que de manera anterior o simultània al pla de trobades es complementés l'informe segons es deia al de 28-05-2013.

La representació processal del Sr. V.A.G.D.S., per escrit de data de registre 11-06-2015, i els Srs. J.R.S. i M.J.G.M., per escrit de data de registre 19-06-2015, van efectuar les al·legacions que van tenir per convenients.

IV.- Per Aute de data 2-07-2015 es va decidir el que segueix:

“DECIDEIX:

Primer.- *La represa dels contactes paternofilials entre la menor S.R.G. i el seu progenitor Sr. V.A.G.D.S., seguint aquella proposta de trobades paternofilials continguda en la Nota Informativa emesa en data 1 d'octubre del 2014 per l'Equip Especialitzat de Protecció a la Infància, havent de fer els professionals del servei social el seguiment precís d'aquests i de llur evolució, informant d'immediat de qualsevulla incidència que pugui posar en*

perill l'estabilitat emocional de la menor, efectuant-se la valoració, i fent la proposta corresponent tendint a una normalització dels mateixos, emetent tanmateix un informe al respecte de les circumstàncies familiars, laborals, socials i d'habitatge del Sr. V.A.G.D.S. i del seu entorn familiar, o respecte altres factors que puguin ser d'interès per a la valoració de la qüestió que ens ocupa.

Segon.- *Donar respectivament trasllat al Sr. V.A.G.D.S. i als Srs. J.R.M. i M.J.G.M. dels escrits per ells presentats en dates 11 i 19 de juny proppassat i tanmateix del presentat pel Ministeri Fiscal el dia 21 de maig, i a aquest darrer dels escrits presentats pels primers, a fi que en tinguin l'oportú coneixement i als efectes escaients.*

Tercer.- *No fer especial imposició en quant a costes processals.”*

V.- La representació processal dels Srs. J.R.S. i M.J.G.M. van formular recurs contra la providència de 24-09-2015 que admetia el recurs a un sol efecte.

Per Aute d'aquesta Sala de 29-04-2016 va desestimar el recurs de reposició dels Srs. J.R.S. i M.J.G.M.

La representació processal dels Srs. J.R.S. i M.J.G.M. van interposar recurs d'apel·lació contra l'Aute dictat a la instància. Així, en data de registre 12-10-2015 van formular escrit de conclusions, en mèrits del qual i pels arguments continguts en el mateix, demanava que es revoqués l'Aute.

Pel contrari, la representació processal del Sr. V.A.G.D.S. va presentar escrit de contesta de conclusions, de data 20-05-2016, en virtut del qual demanava la desestimació del recurs, amb imposició de les costes processals.

El Mgfc. Ministeri Fiscal va emetre informe, de data 23-05-2016, en el que interessava, en funció dels arguments exposats, que es dicti resolució confirmatòria de l'Aute d'instància.

VI.- Per Aute d'aquesta Sala de 12-07-2016 es va donar lloc a la pretensió probatòria documental formulada per la representació processal del Sr. V.A.G.D.S.

Ha actuat com a magistrat ponent el M.I. Sr. Joan Manel ABRIL CAMPOY.

FONAMENTS DE DRET

I.- Els motius o greuges en els quals fonamenta el recurs són els següents. En primer terme, entén que les necessitats afectives i educatives de la menor S. estan plenament satisfetes i els professionals (dels serveis socials i la psicòloga Sra. B.C.) així ho confirmen. Considera que el dret de visites és també un deure pel progenitor que no l'ha respectat mai, a l'igual que el pagament de les obligacions econòmiques vers la menor. Assenyala que sempre ha exigit com a condició indispensable i prèvia que es determini si el Sr. V.A.G.D.S. pot establir un lligam paternofilial estable i durador, així com valorar aquest lligam afectiu i determinar les conseqüències que aquesta posada en contacte podria tenir sobre la menor. I aquesta preocupació era compartida pel Ministeri Fiscal, que també ho demanava en el seu informe de 28-05-2013. La mencionada petició fou reiterada però el complement de l'informe no s'efectua mai.

En conseqüència, indica que són dos els motius de disconformitat amb l'Aute: un, que el complement d'informe s'havia de realitzar previ a la presa de decisió respecte a la posada en contacte de pare i filla i dos, que havia de contenir una valoració del Sr. V.A.G.D.S. en relació a la seva capacitat d'establir una relació ferma, estable i duradora.

La recurrent acompanyà un informe de la psicòloga Sra. B.C. amb el seu escrit de 19-06-2015, en el que s'exposa que per a la salvaguarda de

l'estabilitat de la menor cal assegurar que el pare es trobi en condicions de poder establir una relació ferma, estable i duradora. Afirmar que l'Aute en fa esment però desconeix les seves conclusions.

II.- Aquesta Sala ja ha tingut ocasió de posar de manifest en reiterades ocasions que el paràmetre rector que cal seguir en tots els procediments en els que un menor es troba implicat o afectat pel mateix és la consecució del seu interès superior. En aquest sentit, si bé resta constatat a les actuacions que el progenitor ha manifestat des de l'any 2011 la seva voluntat de reprendre el contacte amb la seva filla, de manera que es determini un règim de comunicació amb la menor S., i que aquesta també ha verbalitzat aquesta voluntat, correspon a la Sala examinar si existeixen a les actuacions elements rellevants que puguin impedir aquest dret de comunicació amb el pare biològic, el qual, a reserva d'eventuals esculls que puguin posar en perill l'estabilitat emocional de la menor, ha d'aparèixer com a profitós i enriquidor per a ella.

Si s'examinen els informes dels Serveis socials que es troben a la causa es poden constatar els següents extrems:

1.- La menor S. presenta una conducta motriu adequada, no existeixen dificultats per a la parla i el llenguatge, la menor està orientada de forma autopsíquica i al·losíquicament, no presenta tristor, irritabilitat o enuig, de manera que es proposava realitzar visites paterno-filials (informe de 4-04-2013).

2.- Des de l'any 2009 la menor ha estat amb els seus avis materns que han cobert les seves necessitats bàsiques, amb un entorn saludable i al marge de la complexa situació dels progenitors. Si bé es va valorar com a positiu l'inici d'un progressiu procés de vinculació paterno-filial, i després de la visita del Sr. V.A.G.D.S. del 11-03-2013 es va trucar el 27-11-2013 al mateix, atès que no es posava en contacte amb l'equip, el qual va expressar la dificultat per a assistir a una nova entrevista en atenció a les seves obligacions laborals (nota informativa de serveis socials de 12-12-2013).

3.- A la compareixença del 31 de juliol de 2014 el Sr. V.A.G.D.S. va manifestar que tant ell com la seva parella tenen treball fix i estable, així com un horari adequat i que la parella del Sr. V.A.G.D.S. es mostra partidària d'aquest contacte amb la filla. El Ministeri Fiscal en aquella compareixença es va oposar a restablir el règim de visites de forma immediata, ja que interessa que ho sigui de forma progressiva i supervisada.

4.- En la nova exploració de la menor de data 3-09-2014, la S. es mostra il·lusionada quan se li exposa una possible trobada amb el pare i verbalitza el seu desig de retrobament. El Sr. V.A.G.D.S. compareix i manifesta la seva voluntat de reprendre el contacte així com anar introduint paulatinament els diferents canvis vitals i circumstàncies que l'envolten. Des de l'Equip especialitzat es proposa un inici de trobades, que fins a la cinquena s'efectuaran supervisades (folis 163 i 164) (nota informativa de 1-10-2014).

5.- en data 9-12-2014 s'emet una nova nota informativa en la que s'indica que el requeriment del Batlle del complement de l'informe biopsicosocial s'entén resolt perquè després de l'informe de 4-04-2013, la compareixença davant del Batlle de 31-07-2014 i la nota informativa de 1-10-2014, no s'aportaran nous elements.

Dels esmentats fets i valoracions de la menor i del progenitor per part de l'equip tècnic especialitzat es pot concloure, per una part, que quant al progenitor, si bé no ha acudit a l'entrevista sol·licitada per l'equip durant el segon semestre de l'any 2013, ha manifestat clarament la seva voluntat de reprendre el contacte paterno-filial com ho demostra la perseverança en el present procediment i la seva manifestació, i de la seva parella, a la compareixença judicial de 31-07-2014. I a la mateixa conclusió s'arriba des de les diferents exploracions psicològiques de la menor S. que interessen i esperen amb il·lusió el retrobament amb el seu progenitor.

I, per l'altra, que l'informe i les notes informatives són favorables a l'inici d'aquests contactes paterno-filials. I aquesta conclusió l'elabora l'equip especialitzat que ha conegut al progenitor, ha explorat a la menor en

diverses ocasions i coneix l'entorn en el qual ha crescut i s'ha desenvolupat la mateixa. Aquesta preponderància de l'informe i les notes de l'equip especialitzat per sobre de l'informe pericial de la Sra. B.C. (folis 246 a 250) ressurc no solament per quant l'equip especialitzat ha procedit a explorar a la menor amb més ocasions, a la vegada s'ha reunit amb el progenitor. El que afegeix l'informe de la Sra. B.C. és que cal fer una valoració psiquiàtrica (sic) del pare, quan ningú ha referit problemes d'aquesta índole, i valorar el seu compromís a llarg termini, de manera que prèviament a començar l'aproximació a la filla s'hauria de fer un treball psicològic per observar com afronta la situació i valorar la seva constància.

En canvi, aquesta Sala considera més oportú, com així ho ha efectuat el Batlle i com exposa l'equip tècnic especialitzat, iniciar les visites supervisades amb el pare, atès que han passat cinc anys des de que va manifestar la voluntat de represa i sense que s'entengui com no s'adeqüen els mitjans humans i materials per a impedir que en un procediment en el que es troben immersos els menors les decisions es dilatin tant en el temps. Des d'aquesta òptica, les quatre visites supervisades, les dues primeres en el servei del Ministeri de Salut i Benestar, la tercera i la quarta en un entorn normalitzat, amb augment de la durada i amb la introducció i contextualització (quarta sessió) de la família del progenitor, alhora que després de les mateixes s'avaluarà l'estat de la menor, constitueixen un mecanisme que ofereix suficients garanties per a poder copsar com aquesta represa dels contactes pot incidir en l'estabilitat emocional de la menor.

Per això, a més s'exigeix als serveis socials que informin d'immediat de qualsevol incidència que pugui posar en perill l'estabilitat emocional de la menor, fent la valoració i la proposta per a normalitzar aquests contactes, i també que s'emeti un informe en relació a les circumstàncies laborals, socials i d'habitatge del pare, així com del seu entorn familiar o d'altres factors que puguin influir en la valoració dels contactes paterno-filials.

Consegüentment, la decisió de l'Aute avui recorregut avala la solució proposada pels serveis socials, adequada a la voluntat del pare i de la menor, i adopta un seguit de cauteles i mecanismes per a impedir que

aquesta represa que es mostra com a beneficiosa pel creixement emocional i integral de la menor pugui afectar a la seva estabilitat emocional.

Les consideracions anteriors justifiquen el refús del recurs interposat.

III.- La desestimació del recurs no s'ha de traduir en aquest cas en la imposició de les costes processals a la part recurrent, atesa l'especial natura dels interessos en conflicte.

Vistos la legislació vigent i els Usos i Costums aplicables al present cas.-

La Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra,

DECIDEIX

DESESTIMAR el recurs interposat per la representació processal dels Srs. J.R.S. i M.J.G.M. contra l'Aute, de data 2-07-2015, dictat per l'Hble. Batlle, el qual confirmem íntegrament. No procedeix efectuar imposició de les costes processals d'aquesta alçada.

Així per aquesta nostra resolució, de la qual en serà tramés testimoni a l'Hble. President de la Batllia, per al seu coneixement i als efectes escaients, definitivament jutjant, ho pronunciem, manem i signem.-